

**ДВНЗ “ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я.ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

МОЗ УКРАЇНИ”

Кафедра оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Проф. А.Г. Шульгай

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліна: 1201 МЕДИЦИНА
спеціальності: 7.12010001 “ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА”
факультет: медичний
навчальний рік 2016-2017

Розробники: доцент кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії Турчин М.В., асист. Гнатко К.В.

Схвалено на засіданні кафедри оториноларингології,
офтальмології та нейрохірургії

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О.І. Яшан

Тернопіль

2016

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 1201 Медицина (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 7.12010001 “Лікувальна справа”	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		4-й	4-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,3 самостійної роботи студента – 2,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Лекції	
		10 год.	10 год.
		Практичні	
		30 год.	30 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		50 год.	50 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
Тестовий модульний контроль	Тестовий модульний контроль		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 51,2:48,8

Офтальмологія — клінічна дисципліна, яка вивчає анатомію, фізіологію та патологію органа зору і суміжних з ними ділянок. Важливість і необхідність її викладання при підготовці лікарів обумовлена тим, що захворювання органа зору стоять на одному з перших місць серед хвороб людини. Орган зору зв'язаний багатьма анатомічними і фізіологічними механізмами як з організмом у цілому, так і з окремими його органами і системами. Тому він часто втягується в загальні захворювання організму або першим реагує на них функціональними чи морфологічними змінами. По суті, уся патологія органа зору (за винятком травм, окремих екзогенних запалень повік, кон'юнктиви і рогівки) є проявом загальних або системних захворювань. Тому знання офтальмологічних симптомів при різних загальних захворюваннях необхідні лікарям всіх спеціальностей для діагностики, оцінки стадії, динаміки, визначення прогнозу основного захворювання.

Програма побудована з урахуванням інтеграції навчального процесу у вищій школі і передбачає знання студентами базових теоретичних і клінічних дисциплін.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-модульною системою відповідно до вимог Болонського процесу.

Програма дисципліни складається з одного модуля, до складу як входять блоки змістових модулів. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS - залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного модулю (залікового кредиту).

Структура навчальної дисципліни	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН, з НИХ				СРС	Рік навчання	Вид контролю
	Всього, Годин/Кредитів	Аудиторних					
		Лекц.	Практ.занять				
Модуль 1 Змістових модулів 4	90/3кредитівECTS	10	30	50	4	Поточний та кінцевий підсумковий	
Загальне навантаження	90/3кредитівECTS	10	30	50	4	Поточний та кінцевий підсумковий	

Орієнтовна структура модулю «Офтальмологія»

Тема	Лекції	Практичні знання	СРС	Індивідуальна СРС
Змістовний модуль 1. Клінічна анатомія, фізіологія, методи дослідження органа зору. Рефракція, акомодация. Косоокість.				
1.Анатомо-топографічні особливості органа зору. Функції органа зору.	-	2	4	Написання реферату «Сучасні методи діагностики в офтальмології»
2. Рефракція і акомодация ока.	2	2	4	
3. Косоокість.	-	2	4	
Змістовний модуль 2. Захворювання передніх відділів ока				
1. Захворювання повік, орбіти	2	2	4	
2. Захворювання слізних органів	-	2	4	
3. Захворювання кон'юнктиви	-	2	4	
Змістовний модуль 3. Захворювання рогівки, склери, судинної оболонки				
1. Захворювання рогівки.	-	2	4	Написання реферату «Сучасні методи діагностики та лікування ендогенних увеїтів»
2.Захворювання судинної оболонки.	2	2	2	
3.Захворювання склери.		2	2	
Змістовний модуль 4. Захворювання кришталика, глаукоми. Зміни органа зору при загальних захворюваннях				
1. Захворювання кришталика	2	2	2	
2. Глаукоми.	-	2	4	
3.Зміни органа зору при загальних захворюваннях	-	2	4	
Змістовний модуль 5. Травми органа зору, невідкладні стани				
1.Поранення органа зору. Невідкладна допомога.	2	2	4	Засвоєння методики надання невідкладної допомоги при травмах ока
2.Тупі травми органа зору, опіки.		2	2	
3. Невідкладні стани в офтальмології (гостра непрохідність центральної вени сітківки та її гілок, емболія центральної артерії сітківки, відшарування сітківки).		2	2	
Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.				
Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модуля – офтальмологія.				
Усього годин-90	10	30	50	6

2. Мета та завдання дисципліни

Мета вивчення офтальмології - на підставі знань про вікову анатомію та фізіологію органа зору, про етіологію, патогенез та головні симптоми очних хвороб, оволодіти експрес-діагностикою та наданням першої лікарської допомоги дітям і дорослим при гострих хворобах очного яблука та при пошкодженні органа зору, оволодіння етико-деонтологічними основами охорони зору людей різного віку і статі. Викладення очних хвороб повинно тісно інтегруватися з тими знаннями, які отримав студент на кафедрах нормальної і патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, фармакології, рентгенології, терапії, дитячих хвороб, інфекційних захворювань, епідеміології.

Завдання предмету - навчити майбутнього лікаря загального профілю вмінню виконувати діагностичні методики обстеження структур ока та його функцій, які не потребують складної апаратури та спеціальних умов обстеження, можуть бути застосовані в умовах майбутньої практичної діяльності.

В результаті вивчення офтальмології студент повинен знати:

- загальні питання організації офтальмологічної допомоги;
- причини розвитку патологічних процесів, клінічну симптоматику основних захворювань органа зору, тактику їх лікування.

Студент повинен вміти:

- поставити попередній діагноз поширених офтальмологічних захворювань і пошкоджень органа зору;
- надати першу лікарську допомогу хворому і прийняти рішення щодо наступної лікарської тактики;
- висвітлити зв'язок патологічного процесу в організмі хворого із захворюванням органа зору, визначити і дати лікарські рекомендації;
- на основі знання епідеміології, ролі факторів зовнішнього середовища, генетичних і соціальних факторів, сучасних досягнень офтальмології, вміти проводити профілактичні заходи щодо запобігання виникнення епідеміологічних спалахів, пошкоджень органа зору і розвитку тяжкої форми інвалідності – сліпоти.

3. Зміст програми

Змістовний модуль 1.

Розділ I. Клінічна анатомія, фізіологія, методи дослідження органа зору. Рефракція, акомодация. Косоокість.

Зоровий аналізатор, його значення у пізнанні зовнішнього світу.

Історія розвитку офтальмології. Засновники вітчизняної офтальмології. Київська школа офтальмології. Досягнення вітчизняної офтальмології. Видатні офтальмологи В.П.Філатов, Н.О.Пучковська, М.М. Краснов, С.М.Федоров. Формування зорових образів. Роль кори головного мозку в акті зору. Критика агностичних теорій акту зору.

Анатомія органа зору.

Рогівка, її живлення, властивості, будова, функції. Методи дослідження рогівки. Райдужка, її будова, кровопостачання, властивості та функції. Війкове (циліарне) тіло та хоріоїдея, їх будова, функції. Сітківка, її будова, функції паличок та колбочок. Анатомія зорового нерва, особливості його будови й топографії. Кришталик, його функції, живлення, властивості. Кровопостачання очного яблука. Будова орбіти та її вміст. М'язи повік, їх функція та іннервація. Будова кон'юнктиви. Клінічні ознаки її нормального стану. Анатомія слізних органів. Методи дослідження слезових шляхів. Зовнішні м'язи ока, їх іннервація та функції. М'язи райдужної оболонки та війкового тіла.

Функції органа зору, рефракція. Експертиза в офтальмології. Сутінковий зір, його порушення, методи дослідження. Дослідження гостроти зору. Формула гостроти зору. Принцип побудови таблиць для визначення гостроти зору. Кут зору. Периферичний зір та його дослідження. Види змін поля зору. Кольоровідчужування, його порушення, методи дослідження. Теорії кольоровідчужування. Методи дослідження переднього відрізка ока (фокальне, біфокальне освітлення, біомікроскопія). Методи дослідження оптичних середовищ ока. Офтальмоскопія, її види. Картина нормального очного дна. Головні елементи світлозаломної системи ока. Поняття про діоптрію. Види клінічної рефракції. Роль зовнішнього середовища у формуванні рефракції. Методи визначення рефракції (суб'єктивний та об'єктивний). Корекція аметропії. Оптичні окулярні лінзи та їх застосування. Об'єм та довжина акомодатії, її зв'язок з рефракцією. Найдальша та найближча точки ясного зору. Акомодация та її вікові зміни. Пресбіопія. Далекозорість, її клініка, діагностика та корекція. Короткозорість, її клініка, корекція. Ускладнення короткозорості. Профілактика прогресування міопії. Астигматизм, його види та корекція. Головні умови бінокулярного зору. Значення бінокулярного зору у виборі професії. Виявлення агравації та симуляції. Контрольні методи виявлення гостроти зору. Встановлення групи інвалідності внаслідок порушень зору. Поняття про абсолютну, професійну та громадську сліпоту. Головні

причини сліпоти. Профілактика сліпоти у дорослих та дітей. Військово-лікарська експертиза під час захворювання очей. Сліпота. Показник сліпоти. Навчання та працевлаштування (УТОС).

Співдружнтя косоокість, її види, діагностика. Принципи лікування співдружньої косоокості. Паралітична косоокість, її ознаки, диференційна діагностика, методи лікування. Прихована косоокість, клініка, діагностика.

Змістовний модуль 2.

Розділ II. Захворювання передніх відділів ока.

Захворювання додаткового апарату ока.

Аномалії положення повік: заворот, виворіт, птоз, лагофтальм. Причини їх виникнення. Клініка, методи лікування. Запальні захворювання повік (ячмінь, халязіон) клініка, лікування. Блефарит. Етіологія, клініка, лікування. Хронічний дакріоцистит. Етіологія, клініка, лікування. Флегмонозний дакріоцистит. Етіологія, клініка, лікування. Дакріоцистит новонароджених. Етіологія, клініка, лікування. Флегмона орбіти, її клініка та лікування (консервативне та хірургічне). Пухлини орбіти: діагностика, клініка, лікування.

Клінічний перебіг та методи лікування гострих запалень слизової оболонки. Клінічний прояви, етіологія та методи лікування хронічних кон'юнктивітів. Гнобленорея новонароджених та дорослих, профілактика. Аденовірусні кон'юнктивіти, їх клініка та лікування. Дифтерія ока, її клініка, діагностика, лікування. Диференціальна діагностика фолікулярних уражень кон'юнктиви (трахома, фолікулез, фолікулярний кон'юнктивіт). Загальні принципи лікування трахоми. Стадії трахоми, її клініка. Суспільна та особиста профілактика трахоми. Ускладнення трахоми з боку повік та рогівки.

Змістовний модуль 3.

Розділ III. Захворювання рогівки, склери, судинної оболонки

Класифікація кератитів, загальні принципи їх лікування. Клініка та наслідки кератитів. Повзуча виразка рогівки. Етіологія, клініка та лікування. Перенхіматозний кератит. Етіологія, клініка та лікування. Герпетичні кератити, їх діагностика та лікування.

Серозний іридоцикліт, його клінічні особливості, перебіг, діагностика, лікування. Клінічні ознаки фіброзного іридоцикліту, етіологія, патогенез, методи лікування. Ускладнення та наслідки іридоцикліту. Лікування іридоцикліту. Засоби для розширення зіниці. Покази та протипокази до їх застосування.

Захворювання склери: епісклерити – етіологія, клініка, діагностика, лікування. Склерити – етіологія, клініка, діагностика, лікування.

Змістовний модуль 4.

Розділ IV. Захворювання кришталика, глаукоми. Зміни органа зору при загальних захворюваннях.

Катаракта. Природжена катаракта. Клініка, діагностика, методи лікування. Стадії розвитку вікової катаракти. Діагностика та лікування. Діагностика та лікування початкової стадії старечої катаракти. Травматична катаракта. Особливості її перебігу, клініка, лікування. Ускладнена катаракта, її причини, клініка, лікування. Афекція, її ознаки, корекція. Аномалії положення кришталика, діагностика, ускладнення, лікування. Вторинна катаракта, її клініка, причини виникнення, хірургічне лікування.

Глаукома. Шляхи циркуляції внутрішньоочної рідини. Динамічна класифікація глаукоми. Методи ранньої діагностики глаукоми. Значення диспансерного обстеження хворих на глаукому. Клінічні форми первинної глаукоми, лікування. Диференціальна діагностика первинної глаукоми та катаракти. Гострий приступ глаукоми, його клініка, диференціальна діагностика з іридоциклітом. Невідкладна допомога під час гострого приступу глаукоми. Вторинна глаукома, її причини, клініка, лікування. Природжена глаукома, її причини, клініка, лікування.

Зміни органа зору при гіпертонічній хворобі, тиреотоксикозі, хворобах нирок, крові та цукровому діабеті – класифікація, клінічні прояви, методи діагностики і лікування.

Вікова макулярна дегенерація. Клініка, діагностика, лікування. Клініка невриту зорового нерва. Причини, диференціальна діагностика із застійним диском зорового нерва. Офтальмоскопічна картина застійного диска зорового нерва. Значення його у діагностиці пухлин мозку.

Змістовний модуль 5.

Розділ V. Травми органа зору, невідкладні стани

Поранення ока, класифікація. Ознаки проникаючих поранень очного яблука. Невідкладна допомога. Проникаючі поранення очей, ускладнені наявністю стороннього тіла. Методи локалізації стороннього тіла в оці. Принципи видалення внутрішньоочних сторонніх тіл під час хірургічної обробки проникаючих поранень очей. Симпатичне запалення. його клініка, профілактика, лікування.

Контузії очного яблука, класифікація, їхні прояви та лікування. Сторонні тіла рогівки та невідкладна допомога. Електроофтальмія, її клінічні прояви та перша допомога. Ендофтальміт і панофтальміт. Клініка, причини, лікування. Хімічні опіки очей, клініка, невідкладна допомога. Термічні опіки очей, клініка, невідкладна допомога.

Відшарування сітківки, етіологія, клініка, лікування. Гостре порушення кровообігу сітківки. Причини, клініка, лікування.

4. Тематичний план лекцій

№	Теми лекцій
1.	Функції ока в різному віці. Головні діагностичні методи в офтальмології. Сліпота. Поняття «норма» та «патологія» органа зору. Досягнення сучасної офтальмології. Рефракція ока. Види клінічної рефракції. Прогресуюча міопія. Профілактика, методи хірургічного та консервативного лікування. Пресбіопія.
2.	Діагностика та невідкладна допомога, профілактика запалень повік, слезових органів та орбіти (ячмінь, абсес повік, дакриоцистит, періостит, флегмона орбіти).
3.	Діагностика запалень кон'юнктиви та оболонок ока («червоне око» - кон'юнктивіти, кератити, іридоцикліти, увеїти, ендофтальміт, панофтальміт). Діагностика, лікування, профілактика.
4.	Поступове зниження зору: катаракта, природжена, набута (травматична, ускладнена, вікова, вторинна). Принципи лікування у дітей та дорослих. Глаукома. Клініка, діагностика, лікування. Гострий приступ глаукоми. Дистрофії жовтої плями. Атрофія зорового нерва.
5.	Пошкодження ока та додаткового апарату. Клініка, невідкладна допомога, профілактика, диспансеризація.

Всього — 10 год

5. Тематичний план практичних занять

№	Теми практичних занять	Кількість годин
1.	1. Анатомо-топографічні особливості органа зору. Функції органа зору. 2. Рефракція і акомодация ока. 3. Косоокість.	6
2.	1. Захворювання повік, слізних органів, орбіти. 2. Захворювання кон'юнктиви.	6
3.	1. Захворювання рогівки та склери. 2. Захворювання судинної оболонки.	6
4.	1. Захворювання кришталика. 2. Глаукоми. 3. Зміни органа зору при загальних захворюваннях.	6
5.	1. Пошкодження органа зору. Невідкладна допомога. 2. Невідкладні стани в офтальмології (гостра непрохідність центральної вени сітківки та її гілок, емболія центральної артерії сітківки, відшарування сітківки).	6

Всього — 30 год

8. Тематичний план самостійної роботи студентів

№	тема	Кількість годин
1	Анатомо-топографічні особливості органа зору. Функції органа зору	4
2	Рефракція, акомодация.	4
3	Патологія окорухового апарату.	4
4	Захворювання повік, орбіти.	4
5	Захворювання слізних органів.	4
6	Захворювання кон'юнктиви.	4
7	Захворювання рогівки	2

8	Захворювання судинної оболонки	4
9	Захворювання склери	2
10	Захворювання кришталика	2
11	Глаукоми	4
12	Зміни органа зору при загальних захворюваннях	4
13	Поранення ока	4
14	Тупі травми, опіки органа зору	2
15	Невідкладні стани в офтальмології	2
	Разом	50

9. Перелік практичних навичок внесених у матрикул

№	Назва практичної навички	Рівень опанування	Лінія матрикула	Назва змістового модуля у матрикулі
1	Курація хворого з катарактою.	3	4	Змістовний модуль 4
2	Курація хворого з травмою органа зору	3	4	Змістовний модуль 5
3	Курація хворого з глаукомою	3	4	Змістовний модуль 4

Індивідуальні заняття – не передбачено

10. Методи навчання

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, задачі.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

11. Методи контролю

Форми контролю і оцінювання дисципліни

При оцінюванні знань студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (усне, письмове, комп'ютерне), структуровані письмові роботи, структурований контроль практичних навичок.

Оцінка з дисципліни визначається як середня з оцінок за два модулі, на які структурована навчальна дисципліна.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності та оцінки підсумкового модульного контролю і виражається за 200 бальною системою.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

Форми поточного контролю:

Теоретичні знання – тестові завдання, комп'ютерне тестування, індивідуальне опитування, співбесіда, хімічні диктанти, письмові роботи.

Практичні навички та уміння – самостійне виконання обстеження та лікування хворих та вміння робити висновки уміння самостійно виконувати окремі операції, написання історій хвороби. Підсумковий контроль здійснюється на основі теоретичних знань, практичних навичок та умінь.

Підсумковий контроль засвоєння модуля відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних змістових модулів шляхом тестування і вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Форми підсумкового контролю:

Теоретичні знання – система питань письмового та комп'ютерного тестування.

Практичні навички та уміння – самостійно провести обстеження хворого та визначити план додаткових методів обстеження та лікування .

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, що присвоюються студентам

№	Модуль №1 (поточне тестування)	Оцінка
1	Змістовий модуль 1	
	Заняття 1	12
2	Змістовий модуль 2	
	Заняття 2	12
3	Змістовий модуль 3	
	Заняття 3	12
4	Змістовий модуль 4	
	Заняття 4	12
5	Змістовий модуль 5	
	Заняття 5	12
	Середній бал за заняття переводиться у шкалу оцінювання	120 балів
Підсумковий контроль засвоєння модуля	80	
РАЗОМ сума балів за засвоєння модуля	200	

Мінімальний середній бал, з якою студент допускається до складання підсумкового контролю модуля – 4 бали.

Максимальна кількість, яку може набрати студент при вивченні модуля, дорівнює 120 балам.

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ

ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності, що складає 60% загальної оцінки з дисципліни, та оцінки, отриманої на іспиті, що складає 40% загальної оцінки з дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за екзаменаційний підсумковий контроль (іспит) – 80 балів.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
170-200 балів	5 – відмінно
140-179 балів	4– добре
101-139 балів	3 – задовільно
100 балів і менше	2– незадовільно

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання поточної успішності проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності по завершенню вивчення дисципліни. При цьому заокруглення ОЦІНКИ здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-ти бальної шкали у 120-ти бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

Схвалено на засіданні кафедри оториноларингології,
офтальмології та нейрохірургії

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

О.І. Яшан

Модульний підсумковий контроль:

Модульний підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення модуля. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів не меншу за мінімальну.

Форма проведення підсумкового контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Конкретні форми контролю з оториноларингології визначаються у робочій навчальній програмі.

Максимальна сума балів підсумкового контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менш **50 балів**.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з оториноларингології виставляється лише тим студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Кількість балів, яку студент набирає з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з модулів дисципліни і підсумкового контролю засвоєння модулів № 1 і 2.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з оториноларингології у оцінки за шкалою ECTS та 4-ри бальну (традиційну)

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Відсоток студентів визначається на виборці студентів даного курсу в межах відповідної спеціальності.

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується у 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	«5»
B, C	«4»
D, E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з оториноларингології FX та F («2») виставляється студенту, якому не зараховано хоча б один модуль з дисципліни.

Оцінка FX («2») виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали модульний підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового модульного контролю, не більше 2-ох разів, під час зимових канікул та впродовж двох (додаткових) тижнів після закінчення весняного семестру за графіком, затвердженим ректором.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного модуля, або не набрали за поточний навчальну діяльність з модуля мінімальну кількість балів) повинні пройти повторне навчання за індивідуальним навчальним планом.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	A	відмінно	зараховано
	B	добре	
	C		
	D	задовільно	
	E		
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1. Матеріали підготовки до лекцій.
2. Презентації лекцій.
3. Матеріали підготовки до практичних занять
4. Методичні вказівки до практичних занять.
5. Варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів.
6. Тестові завдання для підсумкового тестового модульного контролю.
7. Тестові завдання для щоденного контролю.
8. Варіанти теоретичних питань для самостійного вивчення.

Перелік навчально-методичної літератури

Основна література

1. Очні хвороби /За ред. Чл.-кор НАМН України, проф. Г.Д.Жабоедова, д.м.н., проф. Р.Л.Скрипник, Київ ВСВ «Медицина», 2011.
2. Клініка Вілліса. Діагностика і лікування очних хвороб / За ред. Д.Каллома, б.Чанга – Львів, 1999.
3. Глазные болезни/ Под ред. А.А. Бочкаревой. – М.: Медицина. – 1989. - 413 с.
4. Методичні рекомендації для самостійної роботи і підготовки до практичних занять з офтальмології. – К: НМУ, 1994.
5. Методичні рекомендації до вивчення офтальмологічної термінології. – К:КМІ, 1990.

додаткова література:

1. Морозов В.И., Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней. Справочник. – М., 1998.
2. Пучковская Н.А. Атлас глазных болезней. – М., 1981.
3. «Элементы анатомии в клинической практике офтальмолога» \ под ред. Л.Н. Краснова.
4. «Клиническая рефракция» \ Сергиенко Н.М.- к. 1975.
5. «Близорукость» \ Аветисов Э. С. – М. –1986.
6. «Руководство по глазной хирургии» \ под ред. Краснова Н.Л., Беяева В.С. – М. – 1988.
7. В.И. Филлипенко, Т.И. Старчак. "Захворювання й ушкодження роговиці". - К.: Здоров'я, 1987. - 160с.

8. И.Ф. Баринский, А.К. Шубладзе, А.А. Каспаров, В.Н. Гребенюк. "Герпес: этиология, диагностика, лечение." - М.: Медицина, 1986. - 268 с.
9. "Глаукома, преглаукома, офтальмогипертензия", В.В. Волков, Л.В. Сухинина, Е.И. Устинов. - М.: Медицина, 1985.
10. Джалиашвили О.А., Горбань А.И., "Первая помощь при острых заболеваниях и повреждениях глаза".- Л.- 1985.
11. «Рациональная фармакотерапия в офтальмологии» \ под ред. Е.А.Егорова. – «Литтера» - 2004.